

การอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

สาระสำคัญ

๑. บทนำ

ข้อมูลภาครัฐ คือ ข้อมูลที่รัฐจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายให้ใช้ได้อย่างเสรี อย่างไม่จำกัด วัตถุประสงค์ และไม่เสยค่าใช้จ่าย

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่มีต่อภาครัฐ ได้แก่ เกิดธรรมาภิบาล ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน วางแผนเชิงนโยบาย บูรณาการการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน และปรับปรุงการให้บริการ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่มีต่อภาคเอกชน ได้แก่ ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ ขับเคลื่อนนวัตกรรม และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่มีต่อภาคประชาชน ได้แก่ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ ขับเคลื่อนนวัตกรรม และพัฒนาและต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ

๒. ประเภทความสัมพันธ์ของข้อมูล

ข้อมูลประเภทต่างๆ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

- ๒.๑ ข้อมูลขนาดใหญ่ คือ คลังข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมด จากทุกแหล่งจากทุกรูปแบบ
- ๒.๒ ข้อมูลเปิด คือ ข้อมูลที่เปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี
- ๒.๓ ข้อมูลภาครัฐ คือ ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐ
- ๒.๔ ข้อมูลเปิดภาครัฐ เป็นข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ
- ๒.๕ ชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง คือ ชุดข้อมูลที่ครอบคลุมทุกประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งผู้ให้ข้อมูลและผู้นำข้อมูลไปใช้ ได้แก่ ชุดข้อมูลที่มีคุณค่า เปิดเผยบนศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Data.go.th) ๒ ปีขึ้นไป และมีจำนวนการเข้าชมข้อมูลมากกว่า ๑๐๐ ครั้งต่อปี

ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง เช่น การเดินทางของประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ (สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม) รายงาน COVID-๑๙ ประจำวัน (กรมควบคุมโรค) รายงานภาวะการณ์ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน) ข้อมูลโรงงานประเภท ๑๐๑,๑๐๕,๑๐๖ (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

๓. การเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

๓.๑ การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะของข้อมูลเปิด ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. สมบูรณ์ (Complete)
๒. ปฐมภูมิ (Primary)
๓. เป็นปัจจุบัน (Timely)
๔. เข้าถึงได้ง่าย (Accessible)
๕. อ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine-readable)
๖. ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory)
๗. ไม่จำกัดสิทธิ (Non-proprietary)
๘. ปลอดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (License-free)
๙. คงอยู่ถาวร (Permanence)
๑๐. ไม่มีค่าใช้จ่าย (Free of charge)

๓.๒ ประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูล

๑. การบริหารจัดการข้อมูล
๒. สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล
๓. สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้
๔. งบประมาณ
๕. กำหนดกลยุทธ์

๔. ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูล ๑๐ ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ ๑ สำรวจชุดข้อมูลที่มีอยู่ในหน่วยงาน
- ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิด
- ขั้นตอนที่ ๓ จัดลำดับความสำคัญ
- ขั้นตอนที่ ๔ การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล
- ขั้นตอนที่ ๕ การจำแนกประเภทข้อมูลและตัวอย่าง
- ขั้นตอนที่ ๖ การเตรียมความพร้อมก่อนนำขึ้นเผยแพร่
- ขั้นตอนที่ ๗ การขออนุมัติ
- ขั้นตอนที่ ๘ เปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านช่องทาง ๒ ช่องทาง
- ขั้นตอนที่ ๙ การวัดผล
- ขั้นตอนที่ ๑๐ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

หากทำทั้ง ๑๐ ขั้นตอนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ข้อมูลที่เผยแพร่สู่สาธารณะจะมีคุณประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนในสังคมและประเทศไทย

๕. การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ

เว็บไซต์ data.go.th เป็นศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ หน่วยงานรัฐไม่ต้องไปตั้งงบประมาณเพื่อมาพัฒนาแพลตฟอร์มของตนเอง ผู้ใช้ข้อมูลสามารถใช้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกัน และมี API เชื่อมข้อมูลอยู่แล้ว ไม่เกิดปัญหาข้อมูลซ้ำซ้อนและผิดพลาด

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ
๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

(นางสาวปิยวรรณ คลิ่งชำนาญ)
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อบรม

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ ปิยวรรณ คลังชำนาญ

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ
(Open Government Data Guideline)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

81a96f94